

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Ziarul este de 2 ori: Mercurul si Sambatul. Fiecare una data pe saptamana, cu sau 40 numere, or 3 galbini mon. sunatoria. Se numera la postale c. r., si pe la DD. corespondenti. Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari sunt inscrise se ceru 8 cr. Tacea timbrata e 30 cr. de fiecare publicare! Fară depunere acestui pretiu inainte nu se vor mai primi publicari.

Pretiu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu

Nr. 30.

Brașov, 20. Aprilie 1863.

Anul XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Conferint'a nationala.

Siedint'a IV

Tinuta in 23. Aprilie 1863 totu sub presidiulu acelasiu.

Dupa cetirea si aprobararea protocolului siedintiei trecute obiectulu dilei devenira cerintele si greumintele (postulata et gravamina), care culese de catra DDnii Georgie Domzsa si J. Puscariu ca reportatoru al comisiunii respective, desbatute de catra aceasta in siédintia de sera in cursu de 3 ore, propuse in siedint'a din urma a conferintei si priimite de catra aceasta suntu urmatorele:

1. Egalitatea de drepturi asigurata prin diplom'a din 20. Oct. 1860, prin patent'a din 26. Fauru, prin autografulu imperatescu, totu din 20. Octombrie datu catra contele Rechberg, in Ardealu nu s'a realizatu, ci din contra s'a restauratu unu organismu administrativ, pe carele foste natiuni privilegiate l'au folositu spre a se intari in pusestiunea loru privilegiata.

2. Se cere (earasi) inarticularea natiunii si a contesiunitelor romanesci, cumu si stergerea toturor legilor si institutiunilor care stau in contradicere cu egalitatea de drepturi.

3. Introducerea limbei romanesci in tote afacerile publice, cumu si in institutele de invetiamentu in acea mersu, in care suntu introduce si ale celorulalte natiuni ardelene.

4. Independint'a Ardealului dela ori-care alta provincia a statului austriacu si reincorporarea Partium luate fara invoirea Ardealului.

5. Impartirea noua a Ardealului pe temei topograficu nationalu si in interesulu administratiunii politice si judecatoresci.

6. Representatiunea natiunii romanesci in dieta si si pre la municipalitati in proportiunea concurgerii loru la portarea greutatilor publice.

7. Infintiarea unui singuru tribunalu supremu apelativ pentru tiér'a intréga si publicarea sentintelor de judecata in numele Mai. Sale c. r. apostolice din partea toturor tribunalelor tierii.

8. Respectare mai drépta a romanilor la inlocuirea deregatoriilor cardinale.

9. Impartasirea romanilor din veniturile averilor numite ale celor 7 judecie si ale altoru case alodiale pre unde romanii locuescu amestecati cu sasii.

10. Dotatiunea bisericelor si scólelor romanesci din mosii comunale, din casse alodiale si la casu de trebuintia din midiulócele statului, in mesur'a in care se impartasiescu si celealte biserici si scóle.

11. Infintiarea unei universitati paritetice din midiulócele statului pentru tiér'a intréga.

12. O banca ipotecaria de creditu pentru poporul tieranu fara diferinta de nationalitate.

La acestea puncte se adause si amandamentul de eri alu lui Baritiu, pe carele conferint'a ne voindu a'lui intretiese in adres'a de multiamita a decisu a'lui adauge la petitiunea pentru cerintie si greuminte. Acelu amandament suna asiá:

"Pre candu conferint'a isi descopere cea mai sin-

cera bucuria a sa pentru cate drepturi suptu asigurate poporaloru si tierilor monarchiei; pre candu prin repetitulu cuventu regescu si imperatescu suntemu odichniti, cumuca de aceleasi drepturi sub nici unu felu de impregiurari si niciodiniora nu vomu mai fi lipsiti, — ne mangaiatotuodata o viia sperantia de o parte, ca constitutiunea data de Mai. Vóstra, pre lenga confaptuirea corpilor legislative preste puçinu se va indeplini inca si cu adaugerea si statorirea acelor drepturi fundamentale, care mai lipsesc pana la asigurarea deplina a libertatii individuale si nationale; eara de alt'a, cumuca preanaltulu regimul alu Mai. Vósre in acelasiu timpu va ingrigi inteleptiesce, ca cu privire la legile fundamentale de statu dintr'odata se se reguleze si lamurésca pe deplinu referintiele marelui Principatu alu Ardealului inca si catra corón'a Ungariei, pentruca poporale acestei tieri se se simtia si din acesta parte pe deplinu odichniti."

Temeiurile pentru care Baritiu ceru a se supune la cunoscint'a monarchului inca si dorintele pe care speramu a le vedé implinite, se potu citi pre largu in asiá numitulu procesu verbalu luatu prin cei doi stenografi ai conferintiei, eara aici adaugemu pre scurtu numai atata, ca D. Baritiu multiamesce pentru tote drepturile fundamentale recunoscute de monarchulu, lui inse il mai lipsescu altele esentiale spre asigurarea poporaloru de re'ntorcerea absolutismului; — mai departe Dlui Baritiu nu'i poti scóte din capu acea opiniune, ca lucru celu mai periculosu pentru romani este a se amestecá in ori-ce modu in certele natiunii unguresci cu germanii, din causa ca lui ei arata o suma de exemple istorice, cumuca asemenea certe de ani 330 si pana acumu inca totudeau'n'a s'au spartu in capulu romanilor ori-candu acestia au fostu nesocotiti destulu, pentruca se ambe a scóte cu manile loru castanele unora din spudi'a altora; de aceea elu asemenea cestiuni fatale doresce ale departá cu totulu dela romani si a le lasá in grij'a regimului si a dietei — unguresci.

Dupa cetirea celoru de susu si dupa unele desbateri, privitorie la modalitatea, cu care ar fi a se tolosi séu duce si la preanalt'a cunoscintia acestea postulate séu grauminte, fienduca ele su de natura deosebita, incat uale se potu vindeca numai prin resolutiune preanalta, altele inse pre calea legislatiunei tierii, in urma se enuncia de catra Presidiu, că propusetiunea D. Puscariu se se primésca, ad. postulatele séu graumintele aceste ale natiunii romane se se incredintieze Domnloru presiedinti si comitetului permanentu, care — gratia Domnului! ca deveni restauratu — cari apoi pe calea cea mai potrivita se faca tote cele de lipsa spre a li se castiga valórea.

Se mai luà la protocolu si aceea, ca uale greuminte speciali se cuprindu in postulatele cele 12 luate in generalu.

Dupa acestea se citi reportulu comitetului permanentu despre lucrările lui, incepundu dela 1. Januariu 1861, care voru urma in continuare cu reportulu stenograficu.

Finea congresului o facura cuventarile presidiului despre succesulu conferintelor, care in iubirea catra natiunea romana, si marea patria comună austriaca are

tendinti'a numai a consolida concordia cu celelalte naționalitati scl.

Ill. D. v.-pres. gub. L. Vasiliu Popu, vorbindu despre decursulu — si ordinea cea exemplaria, cu care se tienura conferintele, indreptă din anim'a adunarii si ferbinti apreciuni si multumiri pentru Esc. Sale DD. Presiedinti. (Vivate!) Ear' incheierea o facă D. prota Hanea cu o multiamire pentru Maiestatea S'a dupa cumu vomu vedé ad literam, si congresulu se inchise cu entuziasme: „Se traiésca Maiestatea S'a imperatulu!!!

— Acum se ne preparamu cu tota activitatea pentru dieta. —

Congresulu seu conferint'a nationala.

Siedint'a II dupa stenografia,

tinuta in Sibiu in 9/21. Aprilie 1863.

Escentiele Sale, DD. Presiedinti se priimescu cu; Se traiésca!

D. Pres. metr. Siulutiu recuira pe D. secretariu Puscariu a citi protocolulu siedintiei tr., si amintindu acesta, ca pentru scurtimea tempului lu va citi numai in estrasu, citeșce. Venindu vorb'a la secretari

D. Pres. Eppulu Siagun'a dice: ca la intrebarea facuta din parte-i eri in privint'a secretarilor din 1861, adunarea i-a 'neuvintiatu pre acei'a, dar nu că substituti, ci că secretari alesi si pentru siedintiele conferintelor acestor'a continuative.

D. P. Macedonu cere a i se luă propunerea de eri la protocolu.

D. Pres. Siagun'a. Obiectele pertractate eri nu mai potu veni si astazi la vorba.

D. Bolog'a. Se se ia la protocolu, ca tota adunarea au consimtuitu cu D. prepositu Macedonu.

D. Manu (cons. de finantie). Cumu potem noi pretinde respunsu romanescu, déca rogarea nostra a fostu scrisa in limb'a germana? (Strigari: Dreptu!)

D. Branu de Lemény. Protocolulu că „species facti“ are se reproduca cele intemperate in rendu cronologicu. Eu am vorbitu inaintea D. Baritiu, că se se aléga o comisiune pentru facerea adresei de multiamire.

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Nu e asiá Domnule! Ca-ci dupa mine a vorbitu mai antaiu D. v.-pres. Popu, apoi D. Maniu, apoi Esc. S'a D. metropolitu, apoi D. Branu, dupa aceea DD. Balomiri; Baritiu s. a. — si asiá eu sum de parere, că acestea la protocolu se nu se ia tote asiá pe largu, pentruca atunci aru trebui se se puna toti vorbitorii si tote, ce s'au vorbitu, pentruca toti o potu pretinde acésta. —

La pasagiul despre telegramulu Romanilor din Bucovina.

D. Dr. Tincu afila telegramulu atatu de momentosu, incatu cere a se pune din vorba 'n vorba la protocolu. (O voce: S'a facutu, ca-ci s'au alaturatu la protocolu.)

D. Alduleanu e de parere, — că telegramulu se se ia simplu la protocolu; ca-ci a respunde subscriitorilor telegramului că unoru privati nu pote adunarea nationala; ear de le va respunde că la natiune, se voru poté trage de aici consecutie neconvenibile.

D. Pres. metr. Siulutiu. DD. Bucovineni s'au adresatu catra adunare; cugetu, ca ear' adunarea aru trebui se le respundia.

D. Bohotielu (capitanu suprem). Se se alature că aclusu la protocolu.

D. Popu. Adă la verificarea protocolului nu potem face mai multu, decum facuramu eri: Adunarea priimesce spre placuta cunoscintia. (Strigari: Asiá se fia!)

D. Bolog'a cere a se precisă, unde e vorb'a de chiama-re secretarilor la mésa, „la més'a presidiului“, pentru ca suntu mai multe feliuri de mese. (Ilaritate)

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Domnilor! Verificandu-se protocolulu siedintiei de eri, vine de a ne pune in legatura cu lucrarea aceea, ce o-amu inceputu eri. Noi amu hotarit u eri pe astazi de obiectulu dilei: adres'a de multiamire catra preainduratulu nostru Imperatu. Mi iau voia, Domnilor! a ve aduce la cunoscintia parerile si convingerile mele in privint'a unei compunende adrese de multiamire catra Maiestatea S'a. — Eu asiu dori, că conferint'a nostra nationala se si ia de punctu de manecare in compunenda adresa de multiamire catra Mai. S'a Imperatulu tocmai resolutiunea aceea preainalta imperatésca, ce ni-a datu ansa la acésta adunare, si in carea aflu eu patru puncte cardinale, care se se intrebuintizeze in conceptulu nostru si se formeze totu atatea puncte de manecare.

Punctulu celu d'antaiu, care-lu propunu eu adnnarei nostre natiunale astazi, din care se incépa inceputulu adresei

nóstre de multiamire, sunt urmatorele evante ale Inaltului nostru Imperatu din resolutiune: Precandu ordinezu Eu, că se se descopere natiunei romane a Ardealului indestulirea mea pentru documentarea loialitatei, credintei si alipirei ei catra cas'a Mea domnitória si catra legile fundamentale de statu sanctionate de Mine etc. . . . Aici Maiestatea Sa cu indestulire recunosc crediti'a, loialitatea cea ne-patata, ce natiunea nostra romana din Ardealu a parstat'o catra intrég'a casa domnitória si legile fundamentale. Asiá in punctul d'antaiu asiu spune eu, cum-ca natiunea romana din Ardealu se simte astazi de totu norocosa, de totu fericita, de vreme ce sacrificiile ei cele multe pentru d'a documenta credinti'a si alipirea sa catra tronu si patria nu numai se recunosc din partea Maiestatii Sale, ci totudeodata se provoca cu placere la ea că la o natiune politica transilvana; si totudeodata totu in acelasi punct se se dica, ca precum pan'acum, asiá si de acumu inainte vomu fi credintosi legilor fundamental. Déca-mi iertati, Dloru! pentru mai deseverit'a intielegere se ve citescu unele pasage din acele legi fundamentale de statu, pe a caroru baza ne-amu adunatu si la care se provoca Maiestatea Sa. Legile fundamentale sunt cele patru puncte din diplom'a din 20. Octobre 1860. In introducerea diplomei asiá dice Maiestatea Sa: Cu privire ca elementele institutiunilor organice comune si ale conlucrarei in intielegere s'au intarit prin egalitatea subpusilor nostri inaintea legei, prin liber'a esercitare a religiunei garantata tuturor, prin facultatea de functiuni publice ne-atarnata de stare si nascere si datorinti'a comuna si egala impusa fia-carui'a de a fi ostasiu si de a plati contributiune, prin delaturarea robotelor si redioarea liniei interne de vama in monachi'a nostra; — considerandu mai departe, ca la concentrarea poterei de statu in tote tierile continentului european este o trebuinta ne 'ncungjurata comun'a pertractare a problemelor celor mai inalte de statu in favorea securitatii monarhiei nostra si buna starea tierilor ei singuratic; — am aflat de bine, spre complanarea diversitatilor de mai nante intre regatele si tierile Nostre si spre impartasirea regulata cu scopu a suditilor nostri la legislatiune si administratiune, pe bas'a sanctiunei pragmatice, si in poterea perfectei Nostre potestati, a determina si ordină că basa statutica si irrevocabila de lege de statu, precum si că indreptariu pentru Noi, precum si pentru succesorii nostri legitimi in imperiu, urmatorele. . .

Acesta e punctulu celu introducatoriu in legile fundamentale, adeca: egal'a indreptatire politico-natiunala si confesiunala; ear inse-si legile fundamentale cele patru sunt acestea:

1) Ca dreptulu de a dá, de a schimbá si a suspendá legi se va esercitá de catra Noi si succesorii Nostri numai cu conlucrarea dietelor adunate dupa lege, respective a senatului imperialu, la care dietele voru ave se tramita numerulu membrilor hotarit u de Noi.

2) Tote obiectele legislatiunei, ce privesc la drepturile, datorintiele si interesele, ce sunt comune pentru tote regatele si tierile nostra, si anumitu legislatiunea asupr'a monetei, a banilor si a creditului, asupr'a vamilor si a afacerilor comerciale, mai departe asupr'a trebilor pentru banenote, legislatiunea cu privire la trebile postei, telegrafului si drumului de feru si asupr'a modului si a ordinei pentru datorinti'a de a milita, se voru resolvá pe venitoriu in modu constitutiunalu pertractandu-se in si cu senatulu imperialu si sub conlucrarea acelui'a, in tocmai că si introducerea contributiunilor si a aruncaturilor celor noue; apoi scarirea contributiunei si a taeselor ce se afla si cu deosebire scarirea pretiului sarei si luarea imprumutului nou, conformu cu emisulu nostru din 17. Iuliu 1860; asemenea si intorcerea datoriei de statu, ce se afla; instruirea, straformarea si impoverararea proprietati de statu nemiscatorie numai cu convoirea senatului imperialu se se ordineze; in urma esaminarea, si asiediarea proiectelor chieltilor de statu pentru viitoriu, precum si esaminarea incheiarei socotelelor de statu si resultatele finantiale anuale, au se urmeze sub conlucrarea senatului imperialu.

3) Tote celelalte obiecte de legislatiune, ce nu se cuprindu in punctele aduse mai nante, se voru resolvá in si cu respectivele diete, si anumitu in regatele si tierile tiitore de corón'a ungurésca dupa constitutiunea loru de mai nante, ear' in celelalte regate si tieri ale nostra, in intielesulu si conformitatea ordinatiunilor provintielor loru, in modu constitutiunalu.

Dupa ce totusi cu exceptiunea tierilor de sub corón'a ungurésca, si in privint'a astorufelui de obiecte de legisla-

tiune, ce nu vinu sub eschisiv'a competitintia a senatului imperialu, pentru celealte tieri ale nóstre s'a facutu-o pertractare si otarire comună, in unu siru lungu de ani, ne retienemu dreptulu de a lasá spre desbatere si asemenea obiecte la conlucrarea senatului imperialu, supunendu-le senatorilor din aceleasi tieri.

O pertractare comună, se pote face si atunci, déca obiectele, ce nu cadu sub competitintia a senatului imperialu, se voru propune si pofti de catra dietele respective.

4) Aceasta diploma imperatésca, se se pastreze numai decatu in archivele regatelor si la timpulu seu se se petréca in condic'a de lege in tecstu autenticu si in limbile tieriei. Succesorii nostrii au a provedé diplom'a acést'a numai decatu la suirea loru pe tronu in asemenea modu cu subscrierea loru imperatésca si a o spedá in singuraticele regate si tieri, unde apoi are a se petrece in coudica. —

Prin urmare, Dloru! in anulu 1860, cum au esitu diplom'a acést'a imperatésca, o deputatiune nationala, cu Esc. Sa Dlu Archiepiscopu Sterc'a Siulutiu, au datu Maiestatii Sale o hartia de multiamire, dícundu, ca natiunea romana in legile acestea fundamentale afla implinirea dorintielor sale celor mai multe, au cerutu congresu natiunalu pe bas'a legilor fundamentale, care s'a tienutu. Prin urmare in punctulu 1. se va poté pune pe lunga bucur'i a si multiamirea nóstra si a ceea, ca si astadi natiunea romana remane credintiosa diplomei din 20 Octobre 1860 si fiindu-ca patent'a din 26 Febr. 1861 au urmatu naturalu din diplom'a din 20 Oct. 1860 si este numai o continuare basata pe diploma, se 'ntielege de sine, ca si acést'a o priimesce. —

La punctulu alu doilea, unde Maiestatea Sa demanda cancelariei sale aulice, ea la compunerea dietei ardelene se preluore propositiunile din nou pentru dieta, si se considere si postulatele si petitiunile natiunei romane, dícu ca pentru acést'a inca se dicem: „Ne multiamimu, Imperate! pentru ca asiá gratiosu ai facutu dispositiunea Ta! Pentru ca déca ne vomu aduce aminte de dispositiunea gubernamentale in privinti'a dietei, ce erá proiectata a se tiené la a. 1861, apoi acolo pucinu bine vedemu pentru noi: „die Inarticulirung der romänischen Nation.“ Atat'a vedeamu; alt'a nimicu.

La punctulu alu treilea, unde se vorbesce de regularea legala a referintielor de statu juridice si confesiunale ale natiunei romane, propunu, că si pentru dispositiunea acésta maiestatica se multiamimu cu atat'a mai multu, pentru-ca in propusitiunile pentru diet'a din anulu 1861 se dice numai: „Die Inarticulirung der romänischen Nation“, ear de confesuni si altele nu se vorbesce. — Dar Maiestatea Sa, vediendu plansorile si postulatele nóstre, prégratiosu se indurà a demandá, se ni se esprime, ca adeca regularea legala a referintielor juristice de statu natiunale si confesiunale, are a formá un'a din cele d'antaiu probleme ale dietei, ce se va tiené in Transilvani'a. Si asiá dar precumu vedemu acést'a resolvata, Maiestatea Sa numai pe bas'a diplomei din 20 Oct. 1860 au potutu resolvá; acolo vedemu, ca referintiele dintre deosebitele tieriei, care au fostu suprematice si diabolice, se se sterga, si tóte natiunile in privinti'a unoru lucruri generale se formeze unu centru mare si unu corpu intregu, si se se sterga factorii cei ruginiti ai claselor privilegiate, cari au schimonositu tiér'a acest'a mica si au facutu acele 10 pecate, cumu am dísu si eri. (Bravo!) —

La punctulu alu patrulea, unde se dice, ca parerile si dorintiele natiunei romane in privinti'a limbei sunt luate in consideratiune prin harti'a de mana din 21. Dec. 1860 emisa catra cancelariulu aulicu, díou, ca se multiamimu si pentru acést'a. Se multiamimu dar, Dloru! in punctulu alu patrulea si pentru atat'a gratia si mila (ca-ci lucruri mari nu se potu face dintr'odata) si totu deodata se spunemu, ca noi romanii ne vomu acomodá pana la dieta impregiurarilor de facia.

Acumu me rogu, Dloru, se me ascultati că intre parenthesu si cu privire la cele-ce au dísu D. Prepositu Macedonu mai nainte. Ce se atinge de petitiune, apoi ce e dreptu, eu am compusu petitiunea in limb'a germana si o-am arestatu si Escel. Sale, si Escel. Sa n'a facutu nici o observare; ci o-a subserisut că si mine. S'ar poté dice, ca s'a facutu o mare gresiéla séu o perfidia prin acést'a; dar tocmai dupa natur'a pasului acestui'a n'am potutu face altmintrea, si din punctu de vedere alu natiunalitatii nu e nici o gresiéla; ba déca vomu mai veni inca odata in asemenea stare, totu neintiesce vomu scrie, pentrua rogarea pentru concederea unui congresu nu pote fi obiectulu unei certe si dispute politico-limbistice, si asiá eu gandescu, ca că se nu se acatit carulu si nai'a nóstra cu povara astadi de nisce mesuri, care sunt

póte cele mai rele din lume, nu amu facutu nici o perfidia catra datorintiele nóstre nationale. (Strigari asiá e!) Si asiá, cumu amu amintitú, la punctulu alu patrulea vomu spune Mai. Sale, ca e bine; inse si acést'a vomu spune, ca numai connatiunile nóstre potu se pretinda in limb'a loru responsuri, dar si ómeni privati si municipii mai capeta cate o rezolutiune in limb'a loru — mai buna mai rea, precum se pote —; inse ordinariatele romane inca n'au fostu asiá norocose se capete un'a hotarire in limb'a, in carea seriu, adica in cea romana. (Eu celu puçinu n'amu capetatu inca nici un'a, dar' Esc. Ta? P. metropolitu. Nici eu.) Dar totusi si in privinti'a acést'a am propasit u ceva.

(Va urma)

Brasovu. (Incheiere din Nr. tr.) „K. K.“ in Nru seu 50 din 28. Aprile spune curatú, ceea ce de altumintrea potea se scie ori-cine, cumuca fruntasii ungurilor pe la Clusiu s'a iritatu fórte la priimirea celoru dintaiu sciri telegrafice despre resultatulu conferintiei romanesci; eara mai tardi informanduse ceva mai bine despre starea lucrului au inceputu a se reculege si a judecá totu decursulu conferintiei cevasi mai fara patima. Ci se ascultamu inca din curiositate pe insusi Közlöny, pentru că se cunoscem cumu a fostu informata redactiunea lui in díile din 20—24. Aprile.

„Precum cititorulu Iuatoiu aminte a potutu prevedé, dice „K. K.“, foile oficiale din Vien'a spusesera pe faç'a, ca ele au in episcopulu neunitu B. Siagun'a incredere deplina, incatul dela energi'a si inriurinti'a acestui'a astépta, că congresulu se remustre cu taria in contra direptiunii politice a magiarilor a concetatiiloru acestei patrii, carii tienu cu ei pre lenga continuitatea de dreptu. Pregatirile s'a facutu in acésta direptiune. Scimu, cumuca Esc. S'a mitropolitulu Alesandru Sterc'a Siulutiu au voit u chiama pe calea alegerii pe acei membrii, carii erá se mérge din partea unitiloru. Inse la Esc. S'a sosi curendu dupa aceea ordinatiune aspra de dinsusu, carea nimicindu alegerile porunci seriosu, că membrii se se denumésca.

„In contra acestei dispusetiuni nu se potu face exceptiuni tare, pentrua déca gubernulu nu a voit u congresu prin alegeri, elu cu acésta se seapa de invinuirea ca s'artu fi folositu de sufragiulu universalu; eara de alta parte, lucru prea firescu, seapa si pre congresu de opusetiune, carea pote fi ca erá se se ivésca. Prin urmare manevr'a regimului a fostu fórte istetia. — Intr'aceea cativa dintre cei chiamati (15 uniti 3 neuniti) eara intre acestia J. Ratiu si Axente n'au venit u la congresu, precum se pare pentruca mai tardi se'l pote desvota că pre unulu, carele nu a esit u din alegeri. Asiá congresulu s'a conchiamatu din preoti, din oficiri pensionati, din functionari publici si din cativa ómeni independinti. Intre metropolitu si episcopu la inceputu se aratá óresicare recéla, care inse s'a complanatu. Episcopulu Siagun'a si partita sa desvoltara o activitate cumplita mai nainte de congresu, care isi si avu resultatele sale.

In privinti'a adunarii, scopulu de mai nainte a fostu, că se se tienu cu usile inchise; aici inse politi'a (?) pasu la midiulocu cu o istetimé ce merita recunoscintia si curendu dupa aceea s'a poruncit u dinsusu, că adunarea se fia publica.

Analismu noi caracterulu adunarii din díua anteia, apoi aflamu că B. Siagun'a se portă oresicumu mai cu resvera decatu mai tardi; pe atunci a vorbitu numai despre diplom'a din Octubre, carea cuprinde in sine si legile vechi ale patriei fara a le disputá valórea; dupa aceea inse in a doua siedintia s'a sculatu cu aprigiune in contra legilor dinainte de 1848, ba in man'a diplomei din Octubre a propusu a se cere total'a loru desfintiare, declară, ca centrulu Ardealului este Austri'a, afurisi uniunea si intre sgomotósele strigaturi ale auditoriului compusu din studinti si clerici isi batu jocu si vatamà constitutiunea ungurésca si legislatiunea nationala. Cumu au fostu priimite de catra membrui fruntasii ai congresului cuvintele cele depositóre de repetite ori de natiunea ungurésca si de străvechile drepturi ale patriei, se pote vedé usioru din resultatelei. Voindu noi a judecá despre aceleasi, nu trebuie se fimu preocupati si pe romanii adunati acolo trebue se'i judecamu totuodata cumpanindu si greutatea inriurintielor apasatore, pe care ei in pusetiunea loru de acolo nu leau potutu respinge. Este lucru firescu, ca pre candu foile centralistice batu in pinteni, noi (ungurii) că contrari ar trebui se fimu amariti asupra resultatului adunarii; ei fiinduca nu suntemu preocupati, nu suntemu nici amariti; ba dupace acumu caracterulu adunarii sta mai limpede inain-

tea ochilor nostrui, decat dupa scirile de mai nainte telegrafice scurte, nu putem denegă urmele unei poteri morale la o minoritate, carea in mană presunii venite dela acea autoritate (a episcopului?) a datu semne de vietia la redigerea acelor congresului, in catu precandu oratorii conductori publică, ca centrul Ardealului este Austri'a, postulale pretindu independentia dela provinciile austriace s. a. s. a."

Angustimea spatiului ne silesce a precurmă acestu articol lungu alu lui Közlöny, ci dintru atata inoa se pote cunoșce spiritulu in care este acelasiu scrisu. Totu odata ne vine a intrecurma si impartasirile mai de parte ale altor jurnale despre conferintă românească, care preoumn amu observatu indata la inceputu, suntu preste mesura feliurite; ce e dreptu inse, adesea si interesante. In locu de acestea mai voim se vedemu publicate catu se pote mai curendu totē desbaterile asiā precum leau luatu stenografii, pentru că teneti minte, ca de aceleasi voru avea trebuintia aceia, carii voru merge la dieta.

In catu pentru opiniunea nostra subiectiva ce avemu despre conferintă, apoi acesta nio pastram pe atunci, pre candu vomu avea si noi libertatea presei, a persoanei si securitatea locuintei, pe carea pana acumu inca nu le avemu. B.

Chronică din afara.

Revoluția polonea se totu continua, luandu dimensiuni din ce in ce si mai mari, asia incat Rusia se află motivata a scula glōtele si reservele din gubernamentele ruse polone. In Podoli'a si Volhini'a eara prorupse insurectiunea, si acumu ieia si poporulu mai mare parte la ea, asia, incat gen. Berg Haynau-lu Rusiei, se fi pretinsu acumu, dupa ce merse in Poloni'a si vediū starea actuala a insurectiunei, că se i se mai trimita celu pucinu inca unu corpu de militia, că se pote lucra cu succesu. —

In teritoriul Kalisch se află trei despartamente de insurgenți, la care se află si vreo 30 de oficiri frausesi. In Sandomiru catra apusu se află 4 trupe de insurgenți, cari părta resbelu guerilieu suptu comand'a lui Czachowski. Apoi in Volhini'a la Dubno si ear' la Bar noii insurgenți au si secerat victoria.

— In Litauni'a au reportatui insurgenții in trei locuri victorii, si asiā focul arde in tota vechi'a Polonia. —

Diplomaticu pe catu poturamu frundari in fuga avemu de comunicatu, ca Franci'a, Anglia si Austri'a au transis notele, despre care pomeniseram, la Rusia, fiacare deosebi si acumu se astăpta responsulu, care cu tōte, ca famili'a imper. rusu a tienutu in caus'a acesta vr'o două consultari cu barbatii alesi, totusi se pare a fi greioiu si face multa durere de capu si lui Gortsakof, min. primariu rusescu.

Franci'a mai invită si pe cabinetul din Turinu, că se se alature la actiunea diplomatica a celor trei poteri in caus'a Poloniei, si „Opinione“ diurnalul italiano serie, ca responsulu e afirmativu si s'a tramsu la Parisu; numai catu Itali'a, privindu la starea sa politica, si rezerva libertatea actiunei sale in căus'a Polona. Asta relationă si solulu francu Sartige si min. de externe italiano Visconti Venosta la Parisu. Acum se scrie, ca Napoleonu imper., silitu de opiniunea publica, atatu a poporului, care compatimesce, catu si a diurnalisticiei, care provoca pe gubernu a incepe resboiu si a nu lasa pe o natiune că polonii se sangere suptu jugu despoticu, precum si de simpati'a eea activa a franciloru, cari intindu totufeliul de midiulōce Poloniloru, va inderepta singuru unu autografu catra cearulu Alesandru II. camu de cuprinsulu celu tramsu catra repaus. imp. Nicolae; apoi si reg. belgicu Leopoldu stărucesc la Anglia in favoarea Poloniei.

Min. de externe francu Drouyn d'Lhuys mai tramsise o circulara si catra curtile germane, prin care le invita a intra in actiunea diplomatica in contra Rusiei, inse ele se retragu, afara de Badenulu.

Notele tripoteriloru cuprindu escusarea prorumperei insurectiunei polone, si invitarea cearului, că se le multiamésca dorintiele nationale pentru sustarea pacei europene, care se amenintia. Austri'a inse, că vecina, care si teme cas'a propria de focul invecinatu, fienduca din Galici'a curgu mereu atatu ajutoria, arme, ba chiaru si puteri fisice pentru fratii poloni, purcede si din impregiurarea, ca acesta revolta trebuie se tragă atentia Petropolei si la influentiarea ce o exercită ea in provinciile vecine, si pe cari ar voi a se preveni.

Wilhelm Fink,

Doctoru de medicina si dentistu,

cu locuintă in Brasovu, pregatesc totu soiul de dinti artificiosi si se recomanda onor. publicu in deosebu eu pregatirea instrumentelor artificiose de mesteeatu, si a

dintiloru din cauciucu americanu

cari se distingu estraordinari prin natura, usiuratate si estinatate.

Afara de acăsta mai efectuă densulu inca si ori-ce operatiune dentistica, de es. tragerea maseleloru cu si fara narcose (amortiela) curatirea petrei (ruginei) de dinti, pilarea dintiloru sgéburiti, si fiindu acăsta de lipsa, si plumbirea maseleloru gaurose, dupa-ce mai antaiu delaturăza durerea dintiloru prin unu midiulocu aprobatu s. a. s. a.

Oarele de conversare: in cas'a lui Caracasiu, tergulu Pescelui Nru 315 in fața edificiului teatralu, catulu I, inainte de amădi dela $9\frac{1}{2}$ pana la 11, dupa amădi dela 2—4 ore. Oarele de ordinat in caus'a toturor bôlerelor interne si dinafara la acelasi timpu.

NB. Reparatiuni de instrumente artificiose pentru mestecatu, cari de aci inainte voru fi prestatate de altii, nu se voru primi. 2—3

Unu tauru frumosu de Elvetia de 3 ani se va vinde in tergulu de vite viitoru in Sibiu cu licitatiiune. G.3—3

In nobilulu S. Treiscaune, in partea de în josu, in scaunulu Sepsî, de Brasovu $2\frac{1}{2}$ ore departare, in drumulu celu mare de Tiéra, si in departare de Sepsî-Szt.-György 1 ora, in apropierea linii drumului viitoru feratu, de catra Oradea-mare, Brasovu, catra Principatele unite, in S.-Ivány se află de vendiare un'a proprietate cu curia, edificata cu 12 odai de $1\frac{1}{2}$ seculu, de piétra masiva, granariu, odae de servitori, totu de piétra, cu tōte edificiile economice, gradina de pometu, cu lucerniste, cu teritoriul curii de în launtru de 5 juguri, cu alte 5 proprietati, din launtru parte de crismaritu, parte nelocuite, si cu 300 de juguri pamentu de araturi si cosatura, de clasa I. si in locu un'a mōra in stare buna cu 4 petri, cu dreptulu de diumatate, si unu locu fōrte bunu de mōra, precum totu de curi'a numita, in legatura si in departare de 3 ore de Szt.-Ivány, si de apa Bodza de $\frac{1}{2}$ ora, de vama Bazeu 2 ore, 600 de jugere casatura pascum si cu predium de padure.

Volitorii de a cumpara se potu cointelege in Clusiu cu Domuulu advocatu Tamási Antal, in Muresiu-Osiorhei cu Domnulu advocatu Csóngvai Károly, in locu Sepsî-Szt.-Ivány cu oficialulu economu Görög János. 3—3

INSCIINTIARE.

La Gras, Barth & Comp. in Breslau a esit u o brosura, care cuprinde mai multe sute atestaturi despre

Sirupu de peptu,

care se aprōba de mai multe fisicate, unu mediulocu pentru orice tuse vechia, pentru durere de peptu, ragusial'a de ani, greutate in gatu, plu mon'a balosa, care intr'u casuri fōrte numerose, au lferatu celu mai multumitoru resultatu.

Acestu Sirupu lucrédia indata dupa intrebuintarea d'anteiu avantajosu binefacatoriu, mai virtuosu la tuse convulsiva si tuse magaresca, ajuta scoterea flegmei eei lipice inecaciósa, alina iritamintul in gutiegii si departedia in scurtu timpu ori care macaru catu de infocata chiaru si tusea pe epatica si scupatur'a de sange.

Pentru BRASIOVU am datu D-lui S. P. Mailatu uniculu depositoriu.

Pretilu unei $\frac{1}{4}$ butelia 1 fior. in sunatori.

7 " $\frac{1}{2}$ " 2 " " G. A. W. Mayer in Breslau (Prusia).

Cursurile la bursa in 1. Maiu 1863 sta asia :

Galbini imperatesci	—	—	5 fl	33 cr. v. v
Augsburg	—	—	111 "	25 "
London	—	—	111 "	70 "
Imprumutul nationalu	—	—	80 "	90 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	76 "	10 "
Actiile bancului	—	—	793 "	— "
" creditului	—	—	199 "	40 "